

Briuselis, 2017 02 24
SWD(2017) 63 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

pridedamas prie

PASIŪLYMO DĖL EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO,

**kuriuo nustatomas Adrijos jūros mažų pelaginių žuvų išteklių valdymo ir tų išteklių
žvejybos daugiametis planas**

{COM(2017) 97 final}
{SWD(2017) 64 final}

Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomas Adrijos jūros mažų pelaginių žuvų išteklių valdymo ir tų išteklių žvejybos daugiametis planas, poveikio vertinimas

A. Būtinybė imtis veiksmų

1. Pagrindiniai faktai

Pagrindinės su Adrijos jūros mažomis pelaginėmis žuvimis (europiniais ančiuviais ir europinėmis sardinėmis) susijusios problemos yra dvi:

1) dėl perteklinių laivyno pajėgumų, aplinkos veiksnių (nepatenkančių į šio reglamento taikymo sritį) ir netinkamų valdymo priemonių jie yra stipriai pereikvojami;

2) dėl netinkamų valdymo priemonių (ribojamos žvejybos pastangos, nepritaikant jų prie šių žuvų ir jų žvejybos charakteristikų) ir esamų taisyklių sudėtingumo bei nestabilumo valdymo sistema yra neveiksminga.

Nieko nekeičiant rizikuojama, kad šie ištekliai ir nuo jų priklausomas žuvininkystės sektorius žlugs. Tai turės neigiamą poveikį plėšriosioms žuvims, kurios minta europiniais ančiuviais ir europinėmis sardinėmis, taip pat neigiamą socialinį ir ekonominį poveikį žuvininkystės sektoriui ir antriniams sektoriams, kaip antai perdirbimo pramonei. Labiausiai paveiktos suinteresuotosios šalys – Kroatijos ir Italijos žuvininkystės sektoriai, gerokai mažesnį poveikį patiria Slovėnijos žuvininkystės sektorius. Pagrindinis antrinis sektorius yra perdirbimo sektorius, visų pirma Kroatijos ir Italijos.

2. Iniciatyvos tikslai ir pridėtinė vertė

Šio pasiūlymo tikslai yra tokie:

- ne vėliau kaip iki 2020 m. pasiekti ir išlaikyti didžiausią galimą europinių ančiuvių ir europinių sardinių tausios žvejybos laimikį;
- pasiekti, kad žuvininkystės sektorius būtų tvarus; sukurti veiksmingą valdymo sistemą, kuri būtų paprastesnė ir stabilesnė;
- suteikti daugiau atsakomybės suinteresuotosioms šalims ir
- palengvinti įpareigojimo iškrauti laimikį vykdymą.

Tikimasi, kad priėmus šį pasiūlymą bus užtikrintas europinių ančiuvių ir europinių sardinių išteklių atkūrimas iki 2020 m. ir užtikrinta, kad žuvininkystės sektorius būtų tvarus, žvejai geriau uždirbtų (vidutiniškai +4 %) ir išaugtų žvejybos sektoriaus pelningumas (vidutiniškai +8 %).

Kadangi europinių ančiuvių ir europinių sardinių ištekliai ir susiję žvejybos laivai laisvai juda per valstybių sienas, menkai tikėtina, kad siekiant pirmiau nurodytų tikslų būtų veiksmingi tik valstybių narių lygmeniu vykdomi veiksmai. Kad priemonės būtų veiksmingos, jų reikia imtis suderintai ir jas taikyti visame išteklių paplitimo plote ir visiems susijusiems laivynams.

B. Sprendimai

Šiame poveikio vertinime svarstytos tokios politikos galimybės:

- su teisėkūra nesusijusių priemonių panaudojimas (neįpareigojanti teisė);
- išlaikoma dabartinė padėtis (kaip bazinis scenarijus);

- ES reglamento, kurio tikslas iki 2018 m. arba 2020 m. (du priemonės variantai) pasiekti, kad ištekliai būtų žvejojami tausiai, parengimas ir
- dalinis dabartinės valdymo sistemos (nacionalinės ir tarptautinės teisės aktų) pakeitimas.

Tinkamiausia siūloma politikos galimybė yra ES reglamento, kuriuo nustatomas galutinis 2020 m. terminas, parengimas, nes jį pasirinkus pasiekiami visi pirmiau išvardyti tikslai.

Nė viena iš suinteresuotųjų šalių, su kuriomis konsultuotasi, kaip įmanomos galimybės neįvardijo neįpareigojančios teisės. Tik vienos suinteresuotosios šalies manymu, dabartinė sistema yra pakankama. Visų respondentų, išskyrus Malta, nuomone, nepakaktų iš dalies pakeisti dabartinės sistemos. ES reglamento parengimui, o ypač variantui, pagal kurį būtų nustatyta 2020 m. tikslinė data, pritarė Viduržemio jūros patariamoji taryba (kurią sudaro pramonės ir pilietinės visuomenės atstovai), NVO, valdžios institucijos, mokslo institutai, Kroatija, Italija ir Slovėnija.

C. Tinkamiausios galimybės poveikis

Kalbant apie **tinkamiausios galimybės pranašumus**, pagrindinė nauda aplinkai būtų ta, kad europiniai ančiuviai ir europinės sardinės (jų ištekliai daugelį metų buvo pereikvojami), iki 2020 m. būtų pradėti žvejoti tausiai, o žvejybos sektorius sustiprėtų ir būtų tvarus. Dabartinė valdymo sistema taip pat būtų paprastesnė, stabilesnė ir skaidresnė, valstybėms narėms ir žvejams būtų suteikta daugiau atsakomybės, nes jie galėtų dalyvauti nustatant kai kurias valdymo taisykles. Europinių sardinių ir europinių ančiuvų išteklių pagausėjimas, tikėtina, būtų naudingas ir didesnėms vertingoms plėšriosioms žuvims, kaip antai paprastiesiems tunams.

Tikėtina, kad dėl ES daugiamečio plano iki 2021 m. pagerės išteklių padėtis (jie padidės maždaug 20 %, palyginti su dabartine padėtimi) ir žvejų darbo sąlygos (algos išaugs +/- 5 %, o pelningumas +/- 10 %).

Kalbant apie **tinkamiausios galimybės įgyvendinimo išlaidas**, vertinama, kad iki 2021 m., siekiant ilgainiui užtikrinti tausios žvejybos lygį ir žvejybos sektoriaus tvarumą ir pelningumą, europinių ančiuvų ir europinių sardinių laimikis turėtų sumažėti (+/- 25-30 %), o dėl to sumažėtų žvejybos sektoriaus pajamos (+/- 25 %) ir užimtumas (+/- 10 %). Tai susiję su Kroatija, Italija ir šiek tiek su Slovėnijos žvejais, kurie žvejoja gaubiamaisiais tinklais žvejojančiais laivais arba pelagininiais tralais. Sumažėjus laimikiui greičiausiai padidės pirminio pardavimo kainos, o tai galėtų tam tikru mastu kompensuoti dėl sumažėjusio laimikio sumažėjusią žvejybos sektoriaus apyvartą, tačiau turėtų neigiamą poveikį vartotojams ir perdirbimo sektoriui (visų pirma Kroatijos ir Italijos), kuriems gali prireikti daugiau importuoti iš kitų šalių.

Kalbant apie **poveikį MVĮ**, pažymima, kad bendra žuvininkystės politika – tai konkrečiai MVĮ (jos žvejybos sektoriuje yra veikiau įprastas dalykas nei išimtis) pritaikyta politika. Beveik visos Adrijos jūros europinių ančiuvų ir europinių sardinių žvejybos sektoriaus žvejybos įmonės ir didžioji dauguma perdirbimo sektoriaus bendrovių yra labai mažos įmonės arba MVĮ. Todėl nėra priežasčių netaikyti joms šio reglamento dėl jų dydžio, nes, priešingu atveju, jis nebūtų taikomas didžiajai sektoriaus daliai ir šis pasiūlymas būtų neveiksmingas. Todėl ES daugiamečio planas būtų taikomas visoms įmonėms, įskaitant MVĮ ir labai mažas įmones. Visą pirmiau aptartą poveikį greičiausiai patirtų visos įmonės, tačiau jo mastas skirtųsi priklausomai nuo to, kaip valstybės narės nuspręš sumažinti skirtingų laivynų segmentų žvejybos veiklą.

Jokio poveikio valstybių narių **nacionaliniams biudžetams** nenumatoma, kadangi jau vykdoma atitinkama stebėseną ir renkami atitinkami duomenys, tereikia pradėti tai daryti dažniau.

Kalbant apie **kitą didelį poveikį**, numatoma, kad padidėjus Adrijos jūros žvejybos sektoriaus pelningumui, jis taps konkurencingesnis, o kartu padidėjus algoms, išaugs sektoriaus patrauklumas.

D. Tolesni veiksmai

Kalbant apie šios politikos peržiūrą, pažymima, kad praėjus penkeriems metams po plano įsigaliojimo ir vėliau kas penkerius metus Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai teiktų plano įgyvendinimo ataskaitas.